

RITHMA

“Hosanna den Zone Davids!” zo riep de schare kinderen den Heere Jezus bij Zijn intocht op de weg en in de tempel tegemoet, “gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen” (Matth. 21). Dat was een toejuichen van verwelkoming, verblijding, smeeking en hoop. De volwassenen met de kinderen deelden in die toejuiching in het vermoeden, dat het Koninkrijk Gods thans volkomen aan het licht treden, ten hoogsten toppunt rijzen zou; en zij hadden recht, al ware het dan ook, dat zij nog zeer onzuivere begrippen van het Koninkrijk zelf mochten hebben, en de verbazendste omstandigheden niet in rekening brachten, die Hem de weg daartoe baande.

Maar het duurde niet lang, of Petrus had tegen dat vooroordeel te strijden: “Sedert de vaderen ontslapen waren, bleef alles, zoals het geweest was.” Reeds dikwijls heeft men zich de zaak te gunstig en dan weder al te ongunstig voorgesteld, dan al te veel verwacht en dan weder al te veel gevreesd. Toen Jezus hier op aarde wandelde, meenden Zijn discipelen reeds de eerste staatsambten onder elkander te kunnen delen; maar toen Hij daarna stierf, zonk hun hoop dermate in het graf, dat zij aan geen verlossing Israëls meer dachten.

Toen zij daarop van Zijn opstanding overtuigd werden, die zij eerst voor een ongelooflijk verhaal hielden, traden zij dadelijk met deze vraag tevoorschijn: “Zult Gij in deze tijd aan Israël het Koninkrijk weder oprichten?” waarop de Heere Jezus neen noch ja antwoordde, maar zeide: “Het komt u niet toe te weten de tijden of de gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft.”

Welk een hoop en verwachting zal er in hen levend zijn geworden, toen in Jeruzalem eerst drieduizend en kort daarop vijfduizend gelovig werden, totdat er een zware vervolging uitbrak, die de ganse gemeente verstrooide, en de Joden nog Joodsgezinder maakte dan voorheen.

Zo is het meermalen gebeurd. Tijdens de Hervorming meende men, en naar het scheen met recht, dat het pausdom ten enenmale moest vallen, en de koninkrijken, die het aankleefden, zouden afvallen; maar zijn wonde werd gedurig weder genezen. Dan weder oordeelde men het evenveel recht, dat het met de Hervorming zou gedaan raken, zelfs daar, waar zij het meest vastgeworteld was.

Er was weleens alle waarschijnlijkheid aanwezig, dat de waarheid en Godzaligheid tot heerschappij zouden geraken, en ook weder, dat zij gans van de aarde verdrongen, en haar weinige aanhangers in korte tijd uitgestorven zouden zijn. Hoe nabij heeft men niet reeds dikwijls het duizendjarig rijk verwacht, dat het in volle aantocht was, zodat men nu getroost mocht uitroepen: “Hosanna de Zone Davids!”

Op gelijke wijze gaat het naar het inwendige. Hoevele zielen hebben toen het hun met David wel ging, ook met hem geroepen: “Ik zal niet wankelen in eeuwigheid!” maar zij zijn ook met hem verschrikt, als de Heere Zijn aangezicht verbergde; zoals zij de ene tijd dachten, dat zij nooit weder zouden twijfelen, zo meenden zij op de andere tijd, dat zij nimmer weder zouden geloven, zich nooit weder zouden mogen verblijden.

Ja, geliefden, hier is de Christus aan gedurige verandering blootgesteld; niets vindt hij bestendig dan God en Zijn Woord: hij weet, het onveranderlijke ligt voor hem aan gene zijde der Jordaan.

Numeri 12 en 33:18

“Zij verreisden van Hazeroth en legerden zich te Rithma.”

Wij zijn nu met onze beschouwingen tot aan de grenzen van Kanaän gekomen; het zal ongeveer nog een half uur ver zijn. Laat ons zien wat ons daar ontmoet.

Wij bevinden ons in de veertiende legerplaats. De gebeurtenissen aldaar zijn van een bedroevende aard; maar ook tegelijk waarschuwend en leerrijk. De Heilige Schrift beroept er zich meermalen op. Laat ons dan het voorgevallene kortelijk bezien en tevens de leringen overpeinen, die voor alle tijden er in opgesloten liggen.

Het eerste betreuenswaardige voorval, dat ons in het twaalfde hoofdstuk breedvoerig wordt verhaald, wijst ons, helaas, op twee personen, van wie men iets van die aard het minst had moeten verwachten, het waren de broeder en zuster van Mozes, Mirjam en Aäron. Mirjam, de zuster van Mozes, wordt eerst genoemd, omdat zij vermoedelijk de aanvoerdster der ganse zaak was en haar broeder Aäron met haar boze gedachten had aangevuurd.

Zij verhieven zich tegen Mozes, daartoe verenigden zij zich, alsof hij niet zonder dat verdrietelijkheid genoeg had. Hij noemt zich daarom ook de meest geplaagde en verootmoedigde onder de mensen. Het is zeer liefelijk, dat men het op de beide wijze kan opvatten. In de tekst staat: zeer zachtmoedig, maar het kan ook vertaald worden: zeer geplaagd, zodat men één van beide kiezen mag.

Het klinkt overigens zonderling, dat Mozes zelf zijn zachtmoedigheid zou geprezen hebben, daar het veeleer te denken is, dat hij zijn plaag als bovenmate groot schildert. Indien dus het eerste ons aanstotelijk voorkomt, kunnen wij het laatste nemen, zoals Luther ook in zijn overzetting deed. Op gelijke grond is men bijvoorbeeld vrij, om de woorden in Jes. 9:2, inplaats: “Gij hebt dit volk vermenigvuldigd, Gij hebt de blijdschap niet groot gemaakt,” te vertalen: “daardoor hebt Gij hun grote blijdschap gegeven.”

Beiden heet in het Hebreeuws lo, maar de vertaling met hun of niet maakt een groot onderscheid. Wij kunnen het nochtans Mozes toegeven, dat hij van zijn zachtmoedigheid, zowel als Paulus, dat hij in 2 Tim. 3:10, 11 van zijn geloof, zijn lankmoedigheid, liefde en lijdzaamheid gewaagt. Heiligen, die aan de ene zijde een openhartige belijdenis hunner gebreken afleggen, mogen aan de andere kant ook hun goede zijde belijden; want hun ootmoed blijft toch in beide gevallen dezelfde, terwijl zij het eerste zichzelf, het andere aan de vrije genade toeschrijven. Overigens leert de christen geen zachtmoedigheid zonder plagen, tenminste geven de laatsten aan de eerste gelegenheid, om aan het licht te treden.

Was Mozes zijn zachtmoedigheid tot dusverre onder zovele omstandigheden goed te pas gekomen, thans werd hem daartoe een niet aangename gelegenheid verschaft. Mirjam en Aäron ergerden zich aan hem, en zij gaven hem dit met duidelijke en zeer treffende woorden te kennen. Waardoor gaf hij hun dan aanleiding tot ergernis?

Hij gaf het hun geenszins, maar zij namen er aanstoot aan, dat hij een Moorse vrouw gehuwd had; ja, ook dit was het nog zo eigenlijk niet, wat hun ergerde; het was beledigde eigenliefde, gekrenkte eergierigheid. “Heeft dan de Heere alleen tot Mozes gesproken?” vraagden zij, “heeft Hij niet ook door ons gesproken?” Wij zijn ouder dan hij; en nochtans moet alles zo geschieden, als hij het verordent; dat zijn wij moede; wij willen medespreken, mede verordenen, bevelen, en willen ons niet alles laten welgevalven, wat hij gebiedt.

Ziedaar de eierzucht, de eigenliefde. De voorrechten van anderen worden door deze boze eigenschappen als beledigingen aangezien. Zij gunnen ze anderen niet, maar willen ze zelve bezitten en trachten ijverig bijeen te brengen, wat hen in de beoordeling van anderen kan verkleinen. Deze ondeugd zien wij hier zelfs bij eerwaardige, ja heilige personen, openbaar worden. Hoe beklagenswaardig moest niet de betrekking, waarin wij tot elkander staan, een ieder onzer leden ten goede komen, zoals de apostel wil?

“Hetzij dat één lid lijdt, zo lijden al de leden mede, hetzij dat één lid verheerlijkt wordt, zo verblijden zich al de leden mede.” Ieder lid is met de hem aangewezen plaats tevreden; de hand begeert niet oog, de voet niet oor te zijn. Elk lid is nuttig aan zijn plaats, ook de kleine vinger en de kleine teen, hoewel het van ieder lid niet even klaar in het oog valt.

Geen lid mag tot het ander zeggen: Ik heb u niet nodig. Het ene doet het andere handreiking. Hoe zou toch alles oog, en allen Mozes kunnen zijn? Moeten wij in de zonde van anderen onze eigen ellende, evenzo moeten wij ook in de anderer heerlijkheid onze eigene zien. Want al wat Christus voortreffelijks aan anderen schenkt, dat kan Hij immers ook u en mij geven. Zijt gij alzo nederig, zo roem in uwe hoogheid; zijt gij hoog, zo roem in uwe nederigheid; zijt gij zwak, zo roem in uwe sterkte; zijt gij sterk, zo roem in uwe zwakheid.

De Moren waren bij de Joden een zeer verachtelijk volk, zoals zij thans nog zijn, overeenkomstig de in hun stamvader Kanaän door Noach uitgesproken vloek: “Een knecht der knechten zij hij zijn broederen!” Hoe heeft de blinde trotsheid der pausen zich toch zozeer kunnen vergissen, dat zij de betekenis van die vloek in hun titel hebben opgenomen? Deze verachting viel alleszins ten dele ook op Mozes neder, dewijl hij een persoon uit zulk een verachtelijk volk tot zijn vrouw had genomen.

Mozes sprak ook kwalijk. Grote gaven der genade hebben in het algemeen ook een groot tegenwicht; opdat de mens eensdeels zich niet te hoog plaatse, in ootmoed blijve, en anderdeels, opdat anderen hem niet vergoden, hetgeen zo licht kan geschieden. Paulus werd tot in de derde hemel opgetrokken, maar opdat hij zich op die openbaring niet zou verheffen, werd hem een engel des satans gegeven, die hem met vuisten sloeg.

Behalve dit had hij allerlei aanvechtingen naar het vlees, die onverschillig waarin zij bestonden, instaat waren hem bij anderen verachtelijk te maken. Zijn voorkomen had niets bijzonders; zijn taal was verachtelijk, zijn redevoeringen waren zonder glans en welsprekendheid, nog meer dan zijn brieven; zijn persoonlijkheid had weinig aantrekkelijks. Grote geesten dalen niet zelden tot het gewone af en grote gaven verliezen zich somtijds op den duur, als de geweldige Rijn in het zand.

Mirjam, een profetes, een dichteres, een zangeres, waande verre boven haar zuster verheven te zijn, zij verachtte niet slechts haar, maar ook om harentwil, haar broeder, en

wilde niet geringer zijn dan hij. Zij wilde oog zijn, daar zij slechts oor was. Zij was in die toestand niet gezind als David, die zeide: "Ook zal ik mij nog geringer houden dan alzo en zal nederig zijn in mijn ogen."

Maar welke reden had Mirjam toch om zich te verheffen? Zij was geen Moorse vrouw, maar had zij dit aan zichzelf en aan haar maatregelen te danken? En al was die andere een Moorse vrouw, zo was en bleef zij toch de vrouw van Mozes, gelijk Salomo later ook zulk een trouwde, en met grote liefde aan haar verbonden was. Ja, wat verbeeldde Mirjam zich toch wel? Bij God is immers geen aanzien des persoons, want alle mensen staan daarin gelijk, dat zij zondaars zijn, die de heerlijkheid Gods derven.

Niet de uitwendige kleur, maar die des harten, niet de afstamming, maar de zonde maakt verachtelijk, en die een ander wegens zijn zonde veracht, heeft voor zichzelf toe te zien, hoe hij dat doet, opdat er geen Farizeeër onder schuile. God schenkt ook aan grote zondaars vergeving op hun oprechte boetvaardigheid, en Hij verdoemt rechtvaardigen, die wanen geen boetvaardigheid nodig te hebben. Ziet, stelt God in Amos 9:7, niet allen gelijk, als Hij zegt: "Zijt gijlieden mij niet als de kinderen der Moren, o kinderen Israëls!"

Vlieg alzo niet te hoog, o Mirjam! maar bezie uw eigen gedaante, of gij niet ook zwart zijt. Welgelukzalig gij, indien gij gelijk die Moorse vrouw van Salomo kunt zeggen: "Ik ben zwart, maar liefelijk."

Mozes is hier ook als een voorbeeld van Christus te beschouwen, zelfs in deze zijn door Mirjam en Aäron miskende eer. De gemeente der uitverkorenen wordt de bruid, de vrouw des Lams genoemd; - Hij haar Bruidegom en Man. Maar wat is deze gemeente dan anders van natuur dan een Moorse, hatelijk en wanstatelijk?

Nochtans trad Jezus werkelijk op als de bruid zoekende, als zulk een Moorse zoekende, als Hij niet alleen verklaart, dat Hij was gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren was, zondaars tot boetvaardigheid te roepen en niet rechtvaardigen, maar ook zodanig handelde, dat de vijanden zelfs van Hem zeggen moesten: Deze neemt de zondaars aan en eet met hen, zoals dan ook wezenlijk één Zijner apostelen uit de meest verachte klasse, die der tollenaars geroepen werd. Toen nu eindelijk ook de heidenen volgens Gods belofte, tot de gemeente des Heeren werden geroepen en toegevoegd, klom de onwil der Joden ten hoogsten top, bijzonder onder de schaar der priesteren. Vooral wordt het christendom over het algemeen juist gehaat, om hetgeen het juist gewenst en beminnenswaardig maakt, namelijk, dat alles slechts voor arme zondaars is.

Maar zo liefelijk als het Evangelie daarom voor arme zondaars is, die volstrekt geen ander kunnen gebruiken, zo walgelijk is het voor de verzadigden, rijken en sterken.

Mirjam en Aäron willen geen leerlingen zijn, die in alle zaken als het ware aan de lippen van Mozes hangen; zij hebben zelve verstand, zij kunnen anderen en zichzelf raden; zij zijn geen mensen, die aan de leiband moeten lopen, integendeel, zij weten zichzelf te regeren. Overal nu waar deze geest heerst, daar neemt men ook ergernis aan Christus en Zijn kruisleer. Maar hoe armer en ellendiger iemand geworden is en wordt, des te beminnelijker wordt hem Christus en het Evangelie, zelfs het leerstuk van Gods eeuwige verkiezing.

Alles moet juist zo en niet anders zijn, als het voor hen passen zal. Dan mag geen steentje van dat gebouw anders geplaatst of gelegd worden, maar alles moet nauwkeurig

zo blijven als de grote Bouwmeester het verordend heeft. O, hoe welkom en beminlijk is het dan voor een ziel, dat Jezus juist een Moorse en geen blanke zoekt, en zondaars aanneemt! Juist dat vertroost en verblijdt haar, ja, dat maakt haar Jezus zo lief en dierbaar.

Maar de Heere weet de ziel, die Hij liefheeft, wel te verootmoedigen, gelijk Hij zeide tot hem, die sprak: “Ik ben rijk en heb geens dings gebrek! Dien Ik liefheb, kastijd Ik. Zo ging het dan ook met Mirjam en Aäron. De Heere hoorde wat zij zeiden. Hij nam met afkeuring en toch in genade kennis van de zaak. De Heere hoorde het. Veelbetekenende woorden!

Job zegt met het grootste recht, dat hij voor mensen zich op zijn oprechtheid beroemt, maar zodra hij met God spreekt, zegt hij: “Houdt Gij niet wacht over mijn zonden?” Ach! God ziet niet gelijk een mens. De mens huppelt in zijn lichtzinnigheid gedurig over zijn zondige gedachten, woorden en werken heen, en van de dagelijkse misdaden trekt hij zich doorgaans weinig aan. Maar met zulke gedachte en handelwijze kan hij nooit welvaren.

Acht hij het gering, dan rekt God het zoveel nauwkeurig op. Met recht verschrikt David bij de gedachte, als God de zonde wil gadeslaan, en zegt: “Wie zal bestaan?” Mirjam en Aäron berekenden ook niet wat zij zeiden; want zij meenden nog wel het grootste recht te hebben; maar hoe spoedig kregen zij een geheel ander gezicht in hun bedrijf, en hoe diep werden beiden beschaamd en verootmoedigd.

Zij waren alle drie in de tabernakel. Spoedig riep de Heere hen naar buiten voor de deur. Waarom moet Mozes er bij zijn? Zonder twijfel, om ook hem te verootmoedigen, opdat de grote lofspraak, die de Heere hem gaf, hem niet zou verheffen, want de Heere noemt hem Zijn knecht, die in Zijn ganse huis getrouw was, met wien Hij van mond tot mond sprak, die den Heere niet in duistere woorden en gelijkenis, maar in zijn gedaante zag; en Hij zeide: “Waarom dan hebt gij niet gevreesd tegen Mijn knecht, tegen Mozes te spreken? Zo ontstak des Heeren toorn tegen hen, en Hij ging weg, en de wolk week van boven de tent!”

De Heere keerde hun de rug toe, en stiet hen verachtelijk van Zich. Thans gingen hun de ogen open. Het gewaande recht veranderde nu in enkel onrecht. Zij werden nu in hun eigen ogen zo zwart als die Moorse vrouw en lieten hun zuster gaarne met vrede. God ziet niet gelijk een mens, en ieder mag zich wel wachten, dat hij geen zonde gering acht, maar haar juist houde voor hetgeen zij is, namelijk het grootste kwaad.

Ootmoedig, nederig, klein en verbrijzeld van harte moeten wij worden, wij moeten voor Zijn Woord beven; want op dezulken ziet de Heere neder. Mirjam en Aäron waren begenadigde zondaars, maar des te hoger rekende God hun hun misdaad toe. En gij, die God als uw Vader aanroept, wandelt de tijd uwer inwoning voor Hem met vreze, want bij Hem is geen aanzien van persoon.

Ach, wat is het treurig, als de Heere Zich voor een ziel verbergt en Zijn toorn ontsteekt, al geschiedt het ook in genade! Dat ondervond Hiskia, toen hij zeide: “Ik zal nu al zoetjes voorttreden al mijn jaren, vanwege de bitterheid mijner ziel.” (Jes. 38.)

Maar daarbij bleef het niet: Mirjam werd melaats, wit gelijk de sneeuw. Op deze wijze werd in beiden een grote verbrijzeling bewerkt. Toen verdween hun trotsheid en hun minachten van Mozes en zijn Moorse vrouw; en de gedachte: wij zijn even gerechtigd als

zij, was geheel uitgeroeid. Mirjam, de hoofdoorzaak der boze zaak, is zozeer getroffen, dat zij haar mond niet weet open te doen, maar Aäron doet een zeer ootmoedige belijdenis van zonde.

“Och mijn heer!” zo eerbiedig spreekt hij de man der Moorse vrouw aan, “leg toch niet op ons de zonde, waarmede wij zottelijk gedaan en waarmede wij gezondigd hebben. Laat zij toch niet zijn als een dode,” enz. Aäron gevoelt zich geen haar beter dan zijn zuster. Thans noemt hij hun beider gedrag: Zonde en zothed!

Hij heeft nu dan ook geen groter bezwaar dan dat deze op hen blijven rusten; daarom bidt hij Mozes, de nog zoëven verachte en versmaadde knecht Gods, de middelaar des Ouden Verbonds, om zijn voorspraak bij God. Is dat niet de loop der genade bij alle zielen, die door haar verootmoedigd worden? Gaat het hun niet op dezelfde wijze?

O, hoe dierbaar wordt hun in zulk een toestand de Middelaar des Nieuwen Verbonds; hoe noodzakelijk wordt Hij, Die zo onnodig scheen, zolang men zichzelf behaagde, en slechts in de naaste iets te berispen vond, terwijl men voor zijn eigen ellende blind was. Zijn anderen Moren, men ziet en voelt zichzelve melaats, als een dood aas; verhief men zich voorheen boven velen, zo verootmoedigt men zich nu beneden allen en hongert naar genade en ontferming.

Het was nauwelijks nodig, dat Aäron zijn broeder tot voorbidding voor zijn zuster aanspoorde. Want het smartte Mozes zelf; de ergernis van zijn broeder en zijn zuster verdroot hem niet zeer, en de loftuiting van den Heere over hem had hem niet hooggevoelend gemaakt; want hij kon zich nog zeer goed herinneren, dat hijzelf onlangs zo ongelovig was geweest, en gevoelde meer medelijden, dan verdrietelijkheid. Met grote ijver bad hij dus: “O God, heel haar toch!”

Welgelukzalig wij, die “geen Hogepriester hebben, Die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden; maar die in alle dingen gelijk als wij is verzocht geweest, doch zonder zonde. Want in hetgeen Hij Zelf verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij hen, die verzocht worden, te hulp komen.”

Daarom mogen wij “met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.” Maar alzo moeten ook de christenen met elkander medelijden hebben, en de een des anderen last dragen, in plaats van meesterachtig en veroordelend tegenover elkander te staan, bedenkende, dat zijzelve nog in het vlees wonen.

Want ziet, zelfs Mozes zien wij later nog zondigen, en wel zozeer dat de Heere hem en Aäron voorwerpt: “Omdat gijlieden Mij niet geloofd hebt, dat gij Mij heiligdet voor de ogen der kinderen Israëls, daarom zult gijlieden deze gemeente niet inbrengen in het land, hetwelk Ik hun gegeven heb.” Hoe ootmoediger, bescheidener, geringer in eigen ogen, hoe beter en vaster.

Mirjam zou grondig verootmoedigd worden. De voorbidding van Mozes werd wel verhoord, maar niet dadelijk. Zij moesten zich leren beschouwen als een, wier vader haar in het aangezicht gespuwd had, en zich daarover schamen. Mozes moest haar zeven dagen buiten het leger bannen, en toen eerst werd zij weder genezen.

O, welke dagen van boete, gebed, smart en wee zullen dat zijn geweest! Zal zij niet meer op de aarde gelegen dan gestaan hebben, en zichzelf over haar dwaasheid en zonde bijna onverdragelijk geworden zijn? Deze roede deed haar ook zo goed, dat wij in de verdere

geschiedenis van geen misdaad van haar zijde meer lezen. Grondig moeten wij vernederd worden, dan worden wij ook grondig genezen. Die tijd van verootmoediging duurde bij de kinderen Israëls veertig jaren, opdat alles openbaar werd wat in hun harten was. Paulus wilde ook gaarne veel vroeger van zijn verootmoedigend lijden verlost worden, dan de Goddelijke wijsheid het doelmatig oordeelde. "Hij zal zitten en zal de kinderen van Levi reinigen en zal ze doorlouteren." Hij neemt alzo tijd tot dat werk.

Het volk nam hartelijk en oprecht deel aan de verootmoediging en tuchtiging dezer aanzienlijke vrouw, en het trok niet verder voordat zij genezen en weder aangenomen was. Maar daarna braken zij op en trokken in de woestijn Paran. Dat was een zeer grote, bergachtige en verschrikkelijke woestijn. Gij weet, dat het Hebreeuwse woord woestijn ook school betekent. Zij komen alzo uit de ene school in de andere.

Gaat het niet wezenlijk alzo? Worden er niet steeds nieuwe lessen opgegeven? "Ik zal u onderwijzen en u leren van de weg, dien gij gaan zult," enz. staat in Ps. 32:8. Wij komen niet uit de school, en wat kan nuttiger zijn? Niemand mene dat hij uitgeleerd is, en al ware iemand werkelijk aan het laatste hoofdstuk, nochtans zou het kunnen zijn, dat Zijn Meester hem weder tot het eerste terugbracht, dewijl de eerste les enigszins oppervlakkig was, en het nu nauwkeuriger zal gaan; of als hij het Hebreeuws met de klinkers kan lezen, dan wordt het hem zonder deze voorgelegd.

Als Meester kennen wij slechts Een, en dat is Christus. Die grote heilige was ook enigszins in dat grote meesterschap ingedrongen, zodat hij ook zeide: "Na mij spreekt er geen!" maar hij werd zozeer in het discipelschap teruggedrongen, dat hij zeide: "Ik zal U vragen, en onderricht Gij mij."

Een ander was zo geleerd geworden, dat hij zeide: "Ik heb mij voorgenomen niets te weten, dan Jezus Christus en Dien gekruist." Maar welgelukzalig hij, die de viervoudige wetenschap kent, van welke Johannes aan het slot van zijn brief schrijft.

Deze woestijn, die school heeft haar naam van schoonheid, opschik, sieraad, want dat betekent het woord Paran. Dat is zeldzaam, een woestijn zo te noemen. Maar heten niet vele dingen goed, zonder dat zij het zijn? Noemen wij niet als natuurlijke mensen de wereld met haar goederen goed? Maar als zij deze naam verdiende, zou ons dan wel bevolen worden, noch haar, noch wat er in is, lief te hebben? Wordt niet van haar gezegd: zij ligt in den boze, en wordt hij niet haar god genoemd, en hun, die haar liefhebben, alle liefde Gods ontzegd en de liefde tot haar als iets rampzaligs aangeduid?

Heet het niet onreinheid der wereld? Zegt niet Habakuk: "Wee dien, die vermeerdert hetgeen het zijne niet is; (hoelang!) en dien, die op zich laadt dikke slijk!" Daarentegen zegt Christus van de Zijnen: "Zij zijn niet van de wereld, gelijkterwijs Ik van deze wereld niet ben, en Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld."

Ach, hoevele dingen worden een Paran, worden goed, schoon en heerlijk genoemd, als het toch slechts een woestijn is; er wordt gezocht en begeerd wat gering geacht of zelfs verafschuwd moest worden. Adam noemde de hem voorkomende dingen met hun eigenlijke namen, zoals God deze ook noemde. Maar dat vermogen heeft hij en hebben wij met hem reeds lang verloren, en onze spraak is verward.

Vorsten gaan te voet en knechten rijden te paard. Hoe menige koning is een jammerlijke slaaf, en hoe menige verachte slaaf is een koning tot in eeuwigheid. Hoe menige rijke is doodarm, en hoe menigeen bezit geen penning en is nochtans rijker dan

Croesus; hoevele dwazen heten wijsgeren, en hoevele hooggeleerde meesters in Israël weten niets. Maar hoevele dingen heten een woestijn, wat toch geen Paran, versierd, moest genoemd worden.

De kastijding, bijvoorbeeld, als zij tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde te zijn, maar wel een woestijn; maar werkt zij niet een vreedzame vrucht der gerechtigheid bij hen, die door haar geoefend zijn? De kennis en het gevoel van zonde, welk een woestijn, maar ook welk een heilzame school!

Wie zou niet voor aanvechtingen vrezen? Nochtans zegt Jakobus: “Zalig is de man, die verzoeking verdraagt;” ja, zegt hij: “Acht het voor grote vreugde als gij in velerlei verzoeking valt!” Wie vlucht niet voor verdrukkingen; maar welke schoonheid moeten niet zij daarin ontdekken, die (volgens Rom. 5) daarin roemen, “wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop, en de hoop beschaamt niet.”

Ja, geldt dit niet ook in het algemeen van het Evangelie? De natuurlijke mens schijnt het een dwaasheid te zijn, een dorre, onvruchtbare woestijn, waarvoor men moet terugschikken. De een meent onoplosbare zwaarigheden en tegenspraak daarin te ontdekken, de ander ongerijmdheid en onverstand; maar o, hoe verandert het in een welversierd Paran, als hij op de weg van zelfkennis, van kennis van zonde tot het wezenlijk inzicht in dat Evangelie wordt geleid.

Op deze weg is reeds menige Saulus een Paulus, uit menige vervolger een voorstander der gemeente geworden. Evenzo gaat het ook in andere dingen. David vond in dezelfde verdrukking, waarover hij zich bitter beklagde, en van welke hij meende, dat God hem daarvan moest verschonen, als Hij hem liefhad, daarna zelfs aanleiding om Zijn trouw te roemen, omdat Hij hem verootmoedigd had, want dit werd voor hem zo gelukkig, dat hij moest zeggen: “Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik Uw Woord.”

Spreekt hij niet daarom tot zijn ziel: “Gij zult Hem nog loven,” en tracht hij niet daardoor zichzelf tot het wachten op den Heere op te wekken en zijn grote droefheid te matigen? Was niet de gevangenis voor Jozef de weg tot de hoogste eer, en wat kon voor de moordenaar aan het kruis nuttiger zijn, dan dat hij aan een kruis kwam? Aan de andere zijde: wie was in de woestijn, de rijke man of Lazarus, die vol zweren voor zijn deur lag? Johannes of Herodus, die hem onthoofdde?

Ach, dat een ieder zelf toezie, dat hij niet de woestijn in plaats van Kanaän verkieze, de schijn in plaats van het wezen. “Grijpt naar het eeuwige leven, waartoe gij geroepen zijt.” Verloochent om Christus alles, en weet, dat gij het in het navolgen van Hem honderdvoudig met, en daarna zonder vervolging weder zult ontvangen.

Nog iets tot besluit: De plaats, waar zij zich in deze grote woestijn legerden, werd Rithma genoemd, hetwelk betekent: Jeneverboom, die daar wel in menigte groeide, en als hij ook de slang op verre afstand hield, nochtans door zijn prikkelbare aard alweder een bezwaar werd. Kanaän is nu zeer nabij. Wij zijn op de grenzen gelegerd, ten hoogste een half uur er van verwijderd. Hinderpalen voor de intocht in het land zijn er niet meer, noch rivieren, noch hoge bergen. Wij zijn billijk verheugd en juichen. Jeruzalem en Hebron met andere steden liggen voor ons niet meer ver af.

Mij dunkt, wij horen ginds de klokken luiden en zien de kudden en de wijngaardeniers aan de bergen, horen deze zingen en gene loeien, en ons hart springt op van blijdschap. Evenwel, laat ons hier de draad afbreken, om eerlang te vernemen wat er verder gebeurt! Heere, verlos Uw volk, en zegen Uw erfdeel, dat op U wacht. Amen.